

Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás alapvető szabályai 2019.

1. Ki választhatja az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás szerinti adózást?

Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény (továbbiakban: Ekho törvény) hatálya azokra a magánszemélyekre terjed ki, akik az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (a továbbiakban: ekho) szerinti adózást választják akkor, ha a foglalkozások besorolására vonatkozó (FEOR) számokkal jelölt következő foglalkozások keretében végzett tevékenységükkel szereznek adóköteles bevételt:

- 2123 Telekommunikációs mérnök foglalkozásból
 - Akusztikus mérnök
 - Audiotechnikai mérnök
 - Hangmérnök
 - Televíziós műszaki adásrendező
- 2136 Grafikus és multimédia-tervező
- 2627 Nyelvész, fordító, tolmács foglalkozásból
 - Filmszöveg fordító
 - Lírai művek fordítója
 - Műfordító
 - Prózai és drámai művek fordítója
- 2714 Kulturális szervező foglalkozásból
 - Producer (kulturális)
 - Produkciós menedzser (szórakoztatóipar)
- 2715 Könyv- és lapkiadó szerkesztője
- 2716 Újságíró, rádióműsor-, televízióműsor-szerkesztő
- 2719 Egyéb kulturális és sportfoglalkozású (felsőfokú képzettséghez kapcsolódó) foglalkozásból
 - Művészeti tanácsadó
 - Zenei konzulens, tanácsadó
- 2721 Író (újságíró nélkül)
- 2722 Képzőművész
- 2723 Iparművész, gyártmány- és ruhatervező
- 2724 Zeneszerző, zenész, énekes
- 2725 Rendező, operatőr
- 2726 Színész, bábművész
- 2727 Táncművész, koreográfus
- 2728 Cirkuszi és hasonló előadóművész
- 2729 Egyéb alkotó- és előadó-művészi foglalkozású (felsőfokú végzettséghez kapcsolódó)
- 3122 Villamosipari technikus (elektronikai technikus) foglalkozásból
 - Koncert-fénytechnikus
 - Koncert-színpadtechnikus
- 3145 Műsorszóró és audiovizuális technikus foglalkozásból
 - Filmstúdió technikus
 - Hangmester
 - Hangrestaurációs technikus

	Hangstúdió-technikus
	Hangtechnikus
	Képttechnikus
	Rögzítéstechnikai technikus
	Stúdiótechnikus
	Videótechnikus
	Zenei technikus
3711	Segédszínész, statiszta
3712	Segédrendező
3714	Díszletező, díszítő
3715	Kiegészítő filmgyártási és színházi foglalkozású
3719	Egyéb művészeti és kulturális foglalkozású
5211	Fodrász foglalkozásból
	Színházi fodrász
	Színházi parókakészítő
5212	Kozmetikus foglalkozásból
	Maszkmester
	Sminkes
	Sminkmester
	Színházi kikészítő
7212	Szabó, varró foglalkozásból
	Jelmez- és alkalmiruha-készítő
	Színházi varró
7213	Kalapos, kesztyűs foglalkozásból
	Színházi fejdíszkészítő
7217	Cipész, cipőkészítő, -javító foglalkozásból
	Színházi cipész

Egyébként elnevezésétől függetlenül is az ekho választására jogosít az a tevékenység, amely a FEOR-08 osztályozási szempontjai szerint tartalma alapján megfelel a felsorolásban szereplő foglalkozásoknak, munkaköröknek.

Megjegyzendő, hogy a felsorolt foglalkozásúnak minősülő magánszemély - munkakörének elnevezésétől függetlenül - akkor választhatja az ekhot, ha tevékenysége alapján a mű elkészítésének folyamatában alkotó jelleggel vesz részt.

Az előzőekben felsorolt foglalkozásúnak minősülnek, tehát ekhoval teljesítheti a közterhek megfizetését

- a szakképzett edző, sportszervező, -irányító (FEOR-08 2717), feltéve, hogy rendelkezik a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló jogszabályban meghatározott képesítéssel, szakképzettséggel;
- a hivatásos sportoló, sportmunkatárs, valamint a sportról szóló törvény¹ 11/A. §-ában meghatározott sportszakember, feltéve, hogy a magánszemély sportszervezettel vagy a sportról szóló törvény 19. § (3) bekezdése szerinti sportszövetséggel fennálló jogviszonya keretében sporttevékenységgel kapcsolatban közvetlenül vagy közvetetten feladatot lát el, és a sportszövetség szabályzata szerint sportszakembernek minősül, vagy a sportszövetség vagy a sportszervezet főállású munkavállalója, a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához

¹ A sportról szóló 2004. évi I. törvény (továbbiakban: a sportról szóló törvény)

szükséges képzések jegyzékéről szóló jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén feltéve, hogy a sportmunkatárs, sportszakember rendelkezik a jegyzékben meghatározott képesítéssel, szakképzettséggel.

- a sportról szóló törvény szerinti Magyarországon nyilvántartásba vett nemzetközi sportszövetség által foglalkoztatott magánszemély (a nemzetközi sportszövetség munkavállalója).²

A felsorolt foglalkozások körében jogosult az ekho választására az EGT-állam polgára is, ha a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 883/2004/EK Rendeletének alapján nem tartozik a magyar társadalombiztosítási jogszabályok hatálya alá, de biztosított személy valamely EGT-államban és rendelkezik az illetékes hatóság erre vonatkozó igazolásával.³

Ha a felsorolt foglalkozásúak körébe tartozó magánszemély a közterhek megfizetésére az ekho szerinti adózást választja, a vele munkaviszonyra, vállalkozási tevékenységre, megbízásra irányuló szerződéses kapcsolatban álló kifizető (munkáltató) is kötelezetté válik az ekho alkalmazására. Kivétel ez alól, ha a magánszemély a vállalkozási vagy eseti megbízási szerződés alapján végzett tevékenysége alapján őt megillető bevétel kifizetése előtt az ekho választása mellett nyilatkozik arról is, hogy a kifizetőt és az őt terhelő ekho megállapítását, bevallását és megfizetését átvállalja a kifizetőtől. Nem terheli a kifizetőt ekho az EGT-államban biztosított személynek juttatott ekho-s bevétel tekintetében sem.

2. Melyek az ekho választásának feltételei?

A felsorolt foglalkozású magánszemélyek akkor választhatják az ekhot, ha a következő feltételeknek megfelelnek.

2/1. Az ekhot választani szándékozó magánszemélynek rendelkeznie kell olyan jövedelemmel, amely után az általános szabályok szerint fizeti meg a közterheket (az EGT-államban biztosított személy a magyar személyi jövedelemadót). Ilyen jövedelem lehet akár

- munkaviszonyból származó,
- egyéni vállalkozóként vállalkozói kivét,
- társas vállalkozás tagjaként személyes közreműködés ellenértéke,
- az Szja tv.⁴ szerinti egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemélyként vállalkozási, megbízási szerződés alapján kapott ellenérték, amely nem csak a felsorolás szerinti foglalkozásoknak megfelelő tevékenységből származhat, hanem bármely tevékenységgel megszereshető, ha annak adóját és járulékait az Szja tv., illetőleg a Tbj.⁵ szerint fizeti meg a magánszemély, illetőleg a kifizető. A nyugdíjasokra ez a feltétel nem vonatkozik. A törvény szerint nyugdíjasnak az minősül, aki a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és saját vagy özvegyi jogon részesül a nyugellátásban, feltéve, hogy az adóévben legalább 183 napig nyugdíjas.

2/2. Az ekho csak meghatározott nagyságú bevételre alkalmazható. Ha a magánszemély az adóévben legalább az éves minimálbért⁶ elérő nagyságú általános szabályok szerinti

² Ekho tv. 3. § (3c) bekezdés c) alpont.

³ 2011. május 1-től az igazolás száma A1.

⁴ A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban: Szja tv.).

⁵ A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (továbbiakban: Tbj.).

⁶ Az éves minimálbért az év első napján érvényes minimálbér alapulvételével kell kiszámítani. A minimálbér 2019. január 1-jétől 149 000 forint havonta.

közterheket viselő jövedelmet szerez, akkor **60 millió forint bevételre** alkalmazható az ekho. Ez alól **kivétel** az,

- ha a magánszemély az adóévben az országos sportági szakszövetség, országos sportági szövetség első osztályú versenyrendszerében induló sportszervezet hivatásos sportolója, ugyanis ilyenkor az összeghatár évi 500 millió forint;⁷ vagy
- ha a magánszemély az országos sportági szakszövetség, országos sportági szövetség első osztályú versenyrendszerében induló sportszervezet edzője, vagy az országos sportági szakszövetség, országos sportági szövetség edzője, válogatott vezetőedzője (szövetségi kapitánya), mivel ilyenkor is évi 250 millió forint⁸ az összeghatár,
- a magánszemély nemzetközi sportszövetség munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalójaként évi 250 millió forint bevételi értékhatárig választhatja az ekho adózási módot oly módon, hogy a minimálbér összegének erejéig az általános szabályok szerint kell teljesítenie az adókötelezettséget.⁹

Amennyiben az általános szabályok szerint adózó jövedelem az éves minimálbért nem éri el, a bevételi összeghatár az évi 60 millió (vagy adott esetben a 250 millió) forintnak olyan hányada, amilyen arányt az általános szabályok szerinti közterheket viselő jövedelem az éves minimálbérhez viszonyítva képvisel.

Nyugdíjas magánszemély esetében az összeghatár évi 60 millió forint.

Nem tehet az adóévben ekho választására vonatkozó nyilatkozatot az a magánszemély, aki a fentiek szerinti összeghatárt már elérte.

Ha a magánszemély általános forgalmi adó fizetésére kötelezett, a bevételi összeghatáron az általános forgalmi adóval csökkentett bevétel értendő.

2/3. Az általános feltételek szerint fizetett közterhek mellett szerzett jövedelem megléte esetén az ekho választása szempontjából azon bevételek vehetők figyelembe, amelyek valamely, a törvényben felsorolt foglalkozás körébe tartozó tevékenysége alapján illetik meg a magánszemélyt. Az adott tevékenységre létrejött jogviszony lehet akár

- munkaviszony azzal a feltétellel, hogy a munkaviszonyában a magánszemély a felsorolt FEOR számok szerinti foglalkozásán kívül eső más tevékenységet nem folytat,
- társas vállalkozásban tagként történő személyes közreműködés szintén azzal a feltétellel, hogy a magánszemély személyes közreműködése kizárólag a felsorolt FEOR számoknak megfelelő foglalkozása szerinti tevékenységre irányul;
- vállalkozási szerződés, megbízási szerződés alapján létrejött jogviszony, ha azt kizárólag a magánszemély a felsorolt FEOR számoknak megfelelő foglalkozása szerinti tevékenységre kötötték.

2/4. Az ekho csak akkor alkalmazható, ha az adott szerződés szerinti tevékenysége alapján a magánszemély a felsorolásban szereplő foglalkozásúnak minősül, és az adott szerződés alapján kizárólag e tevékenysége ellenében szerez bevételt.

2/5. Az ekho pénzben, mégpedig Magyarország törvényes fizetőeszközében kifizetett (folyósított) bevételre alkalmazható, azaz például devizában (valutában), értékpapírban, vagy

⁷ Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és egyéb törvények módosításáról szóló 2018. évi CXXVII. törvény 2.§-a alapján 2019. január 1-jétől az Ekho tv. 3. § (4) bekezdés d) pont da) alpontja értelmében 250 millió forintról 500 millió forintra emelkedik az ekho választására jogosító értékhatár.

⁸ Módosította az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi LXXVII. törvény. 2017. június 20. napjától hatályos, azonban az átmenti rendelkezés alapján a 2017. január 1-jétől megszerzett bevételekre is alkalmazható.

⁹ Ekho törvény 3. § (4) bekezdés d) pont db) alpont. Hatályos 2019. július 24-től.

természetben megszerzett vagyoni értékre nem. Ez alól kivétel a nemzetközi sportszövetség munkavállalója, aki a külföldi pénznemben megszerzett bevételére is alkalmazhatja az ekho szerinti adózást, ha a tevékenységét nem kizárólag belföldön látja el. A külföldi pénznemben megszerzett bevétel átszámítására az Szja tv. 5-6. §-ában foglalt szabályok alkalmazandóak.¹⁰

2/6. Az ekho alkalmazása nem kötelező, az arra jogosult magánszemély azt a vele szerződéses viszonyban álló kifizetőnek írásban megtett nyilatkozatával választhatja. Tehát az is feltétel, hogy a bevétel kifizetőtől származzon, mert például, ha a megrendelő kifizetőnek nem minősülő magánszemély, vagy éppen külföldi személy, az ekho nem alkalmazható.

2/7. Az ekhot választhatja olyan magánszemély is, aki az Eva-törvény¹¹ hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó, vagy az említett törvény hatálya alá tartozó társas vállalkozás tagja (tulajdonosa). Azonban az ekho alkalmazásának rá vonatkozó (bevételi) összeghatárát csökkenteni kell azzal a bevétellel, amelyet az adóévben az egyszerűsített vállalkozói adó (a továbbiakban: eva) alapjába tartozó bevételként kell figyelembe venni. További előírás, hogy az ekho szerinti adózás nem alkalmazható az Eva-törvény hatálya alá tartozó egyéni vállalkozót vállalkozói szerződés alapján megillető olyan bevételre, amelyet az eva alapjába tartozó bevételként kell figyelembe venni, ami azt jelenti, hogy ha az eva alany egyéni vállalkozó számlát ad, akkor a számla szerinti bevételre az ekho nem alkalmazható. Emellett az eva alapjába számító bevétel – származzék az akár olyan tevékenységből is, amelyre az ekho nem is lenne választható – az ekho alkalmazásának összeghatárát csökkenti.

2/8. Az eva szerint adózó társas vállalkozás tagja esetében az ekho bevételi összeghatárát szintén csökkenteni kell azzal az összeggel, amely az Eva-törvény hatálya alá tartozó társas vállalkozás bevételéből a társas vállalkozás ekhot választó tagjára (tulajdonosára) a társasági szerződésben az adózott eredményből való részesedésére előírt mérték szerinti arányban jut függetlenül attól, hogy a részesedését ténylegesen felveszi-e. Ha ilyen arányszámot a társasági szerződés nem tartalmaz, a jegyzett tőkének a tagra jutó részesedési arányát kell figyelembe venni. Például, ha a tag személyes közreműködése ellenértékeként a társas vállalkozástól az adóévben az éves minimálbér 30 százalékát szerezne meg az általános szabályok szerint adózó bevételként, ezzel 18 millió forint (általános forgalmi adó nélküli) bevétel után szerezne meg az ekho választásának jogát.

Ha ez a magánszemély a társasági szerződés szerint az Eva-törvény hatálya alá tartozó társas vállalkozás adózott eredményének 50 százalékára jogosult, és a cég adóévi bevétele 6 millió Ft, akkor ennek fele, azaz 3 millió Ft vonandó le a 18 millió Ft-ból, azaz a magánszemély az adóévben 15 millió forint bevételére választhatja az ekhot.

2/9. 2018. január 1-jétől az egyéni vállalkozó nem választhatja a közterhek ekho szerinti megfizetését az egyébként ekho szerint adóztatható tevékenységére, amennyiben e tevékenységére az adóévben a kisadózók tételes adója szerinti adózási módot választotta.¹²

2/10. Abban az esetben, ha a magánszemély munkaviszony keretében folytat ekho választására jogosító tevékenységet, akkor a munkáltató az adott hónap első napján érvényes minimálbért meghaladó részre veheti csak figyelembe a munkavállalója ekhos nyilatkozatát. Ezen előírás nem vonatkozik a nyugdíjasokra, továbbá arra a magánszemélyre sem, aki a

¹⁰ Ekho tv. 3. § (3d) bekezdés alapján. Hatályos 2019. július 24-től.

¹¹ Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény (továbbiakban: Eva-törvény).

¹² Módosította az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi LXXVII. törvény, melynek következtében az Ekho törvény 3. §-a (2a) bekezdéssel egészült ki.

munkáltatóval fennálló más jogviszonyában az adott hónap első napján érvényes minimálbér közteherviselési kötelezettségének az általános szabályoknak megfelelően eleget tesz. Nem kell ezt az előírást alkalmazni akkor sem, ha a magánszemély hitelt érdemlően igazolja, hogy az adott hónapban legalább a havi minimálbérnek megfelelő (más munkáltatóval kötött munkaviszonyból, vállalkozási vagy megbízási jogviszonyból származó, illetve vállalkozói kivét vagy személyes közreműködés címén) olyan jövedelmet szerzett, amely után a közteherviselési kötelezettség teljesítése az általános szabályok szerint történik.

3. Az ekho alapja, mértéke, az ekhoval megfizetett közterhek

Az ekho alapja a kizárólag a foglalkozás-listában szereplő foglalkozásoknak megfelelő tevékenység bevétele, csökkentve – ha a magánszemély általános forgalmi adó fizetésére kötelezett – az általános forgalmi adóval. A magánszemélynek az ekhoalap összegéből általános esetben **15 százalék ekhot** kell fizetnie.

Amennyiben a magánszemély a kifizetést megelőzően nyilatkozik arról, hogy nyugdíjas (ebben az esetben nem feltétel a legalább 183 nap nyugdíjasként eltöltött idő), a fizetendő **ekho mértéke 11,1 százalék**.

Az általános szabálytól eltérően az EGT-államban biztosított személynek juttatott ekho alapjául szolgáló bevételt **9,5 százalék ekho** terheli, amelyet a kifizetőnek kell megállapítania és levonnia.

A kifizetőt – főszabályként – az ekhoalap összege után 2019. június 30-áig 19,5 százalék, míg 2019. július 1-jétől 17,5 százalék ekho¹³ terheli, és emellett ráhárul a magánszemély által fizetendő ekho levonásának, befizetésének és bevallásának kötelezettsége is.

Azonban egyrészt a 19,5 százalékos, valamint a 17,5 százalékos mértékű ekhot nem kell megfizetni akkor, ha az ekho alapjául szolgáló bevételt EGT-államban biztosított személy részére juttatja, másrészt a kifizetőnek sem a 19,5 százalékos, sem a 17,5 százalékos mértékű ekhot nem kell megfizetnie, sem a magánszemély által fizetendő ekhot nem kell levonnia és bevallania akkor, ha a magánszemély az öt vállalkozási szerződés vagy eseti megbízási szerződés alapján megillető bevétel kifizetése előtt nyilatkozik arról, hogy az ekho megállapítását, bevallását és megfizetését átvállalja a kifizetőtől.

Továbbá a kifizető nem fizet ekhot a hivatásos sportoló részére az e foglalkozása ellenértékéért juttatott bevétel után.¹⁴

A nemzetközi sportszövetség mentesül a kifizetőt terhelő ekho megfizetése alól.¹⁵

A jogszerűen ekhoalapként figyelembe vett bevétel után megfizetett ekho a személyi jövedelemadót, a Tbj.-ben meghatározott a biztosítottat terhelő járulékokat és a kifizetőt terhelő szociális hozzájárulási adót váltja ki.

A kifizetőt és a magánszemélyt az ekho alapját képező bevétellel összefüggésben az ekho törvényben szabályozott kötelezettségeken túlmenően – ide nem értve a kifizető e törvényben

¹³ Ekho tv. 4. § (3) bekezdés alapján. A szociális hozzájárulási adó mértékének csökkentéséről és az ezzel összefüggő más törvények módosításáról szóló 2019. évi XLVIII. törvény 2. §-a alapján. A rendelkezés 2019. július 1-jétől hatályos.

¹⁴ Módosította a sportvállalkozásokat érintő egyes adózási tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi CLXIII. törvény. Hatályos 2018. január 1-jétől, azonban átmeneti rendelkezés értelmében e szabály már a 2017. szeptember 1-jét követően kifizetett jövedelmekre is alkalmazható.

A módosítás hatályba lépését megelőzően, de 2017. szeptember 1-jét követően kifizetett jövedelmekre megállapított közteherviselési hozzájárulási kötelezettség az önellenőrzésre vonatkozó szabályok szerint helyesbíthető.

¹⁵ Ekho tv. 4. § (6) bekezdés alapján. Hatályos 2019. július 24-től.

szabályozott kötelezettségei megsértésével összefüggő, az Art.¹⁶ szerint kiszabható mulasztási bírságot – egyéb adóval és más közteherrel összefüggő fizetési kötelezettség nem terheli.

4. Nyilatkozat az ekho választásáról

Ha az ekho választására jogosult magánszemély foglalkozását munkaviszonyban, vagy tartós megbízási jogviszonyban folytatja, az ekho választására, illetőleg mértékére (amennyiben az 11,1 százalék) vonatkozó nyilatkozatát az adóévben bármikor megteheti.

A kifizetőnek a nyilatkozatot a még nem számfejtett összegre kell figyelembe vennie. A kifizető az adóévben mindaddig a nyilatkozat szerint vonja az ekhot, amíg a magánszemély vissza nem vonja azt. A magánszemélynek a számfejtést megelőzően az adóévben esedékes további kifizetésekre vissza kell vonnia az ekho választására tett nyilatkozatát, ha az esedékes bevételére (vagy annak egy részére) a bevétel nagysága alapján a továbbiakban az ekho már nem alkalmazható az adóévben. Ha a magánszemély a tevékenységét vállalkozási szerződés vagy eseti megbízási szerződés alapján végzi, az ekho választásáról az őt megillető bevétel kifizetése előtt kell nyilatkoznia. A törvény általános érvennyel mondja ki, hogy nem tehet az adóévben az ekho választására vonatkozó nyilatkozatot a magánszemély azt követően, hogy a 60 - meghatározott foglalkozási körben a 250 - millió forint bevételi határt már elérte.

A kifizető a magánszemély nyilatkozata ellenére, vagy annak visszavonása hiányában sem alkalmazhatja a továbbiakban az ekhot, ha a magánszemély tőle származó olyan bevétele, amely után ekhot fizetett, az adóévben a bevételi értékhatárt meghaladja.

A nemzetközi sportszövetség munkavállalója már a nemzetközi sportszövetség nyilvántartásba vétel iránti kérelmének benyújtásától kezdődően megszerzett bevételére választhatja az ekho szerinti adózást. A kérelem benyújtásának időpontjától a nemzetközi sportszövetség adószámának kiadásáig terjedő időszakban a nemzetközi sportszövetség által juttatott bevételek utáni adókötelezettségeket a nemzetközi sportszövetség adószámának megállapítása hónapjának kötelezettségeként kell teljesíteni.¹⁷

5. Az ekho jogosulatlan választásának következményei

Amennyiben a kifizetőnek tett nyilatkozata alapján a magánszemély valamely bevétele után ekho fizetése történt, de az ekho választására bármely ok miatt nem volt jogosult, e bevétel ekho alapnak tekintett részét a személyi jövedelemadó kötelezettség megállapításánál – a kifizetővel fennálló jogviszony szerinti jogcímen – figyelembe kell venni. Ekkor a bevétel ekho alapnak tekintett részének 9,5 százalékát a kifizető által levont személyi jövedelemadó-előlegnek kell tekinteni. További kötelezettség, hogy a magánszemély e bevétele ekho alapnak tekintett része után 9 százalék ekho különadót köteles adóbevallásában feltüntetni és a bevallás benyújtására előírt határidőig megfizetni. Abban az esetben, ha a jogosulatlan választás oka az, hogy a magánszemély ekho alapot képező bevétele az adóévben a jogosultsági határt meghaladta és/vagy az adott bevételre az ekho választására vonatkozó nyilatkozatát a tevékenységére tekintettel nem tehette volna meg, a jogosulatlan ekho alap után nem 9, hanem 18 százalék különadót kell fizetnie. A magánszemély személyi jövedelemadó kötelezettségének megállapítása során a jogosulatlan ekho alapot képező bevételt – a szerzés jogcíme szerint – ilyen esetben is figyelembe kell venni. A különadóként megfizetett összeggel a magánszemély további ellátási jogosultságot nem szerez.

6. A magánszemélyt terhelő ekho mértékének helyesbítése

¹⁶ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 220. §.

¹⁷ Ekho tv. 14/G. § Hatályos 2019. július 24-től.

Ha a magánszemély az ekho 15 százalékos, illetőleg a 11,1 százalékos mértékére vonatkozó nyilatkozattételi lehetőségével – annak feltételei fennállta ellenére – nem élt, vagy nyugdíjjárulék fizetésére a Tbj. rendelkezései szerint nem volt kötelezett, a magánszemélyt terhelő ekho nyugdíjjáruléknak minősülő részének megfelelő különbözetet a személyi jövedelemadó bevallásban igényli vissza.¹⁸

7. Az ekhoval összefüggő kifizetői feladatok

A kifizető – főszabályként – a magánszemélyt terhelő ekhot levonással állapítja meg, ideértve azt az esetet is, ha a kifizetést számla alapján – akár egyéni vállalkozónak, akár más magánszemélynek – teljesíti. Az ekho alapjaként figyelembe vett kifizetésről, a levont és megfizetett ekhoról a kifizetéssel egyidejűleg igazolást ad a magánszemély részére.

A kifizetőt terhelő – megállapított és a magánszemélytől levont – ekhot a kifizető az Art. rendelkezései szerint vallja be és fizeti meg. Ha a magánszemély a kifizetőnek adott nyilatkozata szerint átvállalja a kifizetőt terhelő ekhot, akkor a kifizető az adóévet követő január 31-ig a magánszemély adóazonosító jelének feltüntetésével adatot szolgáltat az adóhatósághoz a magánszemély részére az adóévben juttatott ekhoalapot képező bevételek összegéről.

8. Az ekhot fizető magánszemélyre vonatkozó különös szabályok

Az ekhot választó magánszemély önadózóként az adóévről az adóhatóság közreműködése nélkül elkészített bevallás benyújtásával vagy az állami adóhatóság által összeállított bevallási tervvel teljesíti bevallási kötelezettségét, amelyben feltünteti a jogszerűen ekho alapként figyelembe vett bevételét és az abból levont ekho összegét. Ha a magánszemély az ekho választására adott nyilatkozatában átvállalja a kifizetőtől az őt és a kifizetőt terhelő ekho megállapítását, bevallását és megfizetését, akkor az általa megállapított ekhot negyedévente, a negyedévet követő hó 12. napjáig fizeti meg. A megállapított ekho alapját és a fizetendő ekho összegét – a kifizetőtől átvállalt és a magánszemélyt terhelő összegek szerint külön – negyedéves bontásban a negyedév utolsó hónapjának kötelezettségeként az éves személyi jövedelemadó bevallásában vagy az állami adóhatóság által összeállított adóbevallási tervvel felhasználásával elkészített bevallásban vallja be.

A magánszemély által jogszerűen ekhoalapként figyelembe vett bevételt az Szja tv. szerinti adóköteles jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni, illetőleg az nem minősül vállalkozói bevételnek. A magánszemélynek az Szja tv. rendelkezéseiben előírt nyilvántartásait úgy kell vezetnie, hogy azok alkalmasak legyenek az ekhoval összefüggő kötelezettségek és jogosultságok alátámasztására, különös tekintettel az ekho választásával kapcsolatos nyilatkozat(ok) jogszerű megtételéhez szükséges adatok megállapítására.

Az ekhot is alkalmazó egyéni vállalkozók költségelszámolását érinti az az előírás, miszerint az említett egyéni vállalkozó az Szja tv. költségelszámolásra vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel alkalmazhatja, hogy az adóévben felmerült vállalkozói költségeit (az értékcsökkenési leírást is ideértve) olyan arányban számolja el, amilyen arányt a vállalkozói bevétele és a jogszerűen figyelembe vett ekhoalap adóévi együttes összegében a vállalkozói bevétel képvisel.

9. Az ekhot fizető magánszemélyt megillető társadalombiztosítási ellátások

¹⁸ A visszaigénylés lehetősége a 2016. évi adókötelezettségek megállapítása esetén is alkalmazható az Ekho tv. 7. §-a alapján.

Az Ekho törvény 12/A. §-a értelmében az a bevétel, ellenérték, amely az ekho szabályai szerint adózik, a pénzbeli egészségbiztosítási ellátások (Tbj. 14.§ (2) bekezdés b) pontjában szereplő ellátások) számítása során nem vehető figyelembe.¹⁹ Mindezek alapján egyértelművé válik az eddigiekben is így értelmezett joggyakorlat, mely szerint ha egy tevékenységre az ekho szabályait választották, de a jövedelem egy része az általános szabályok szerint viseli a közterheket (adó és járulékterheket), akkor az általános szabályok szerint adózott jövedelemrész a társadalombiztosítás valamennyi ellátására jogosultságot teremt, azonban az ekho-val adózó jövedelemrész nem számítható be a pénzbeli egészségbiztosítási ellátások összegének számítása során, tekintettel arra, hogy az ekho adózási mód nem alapoz meg jogosultságot ezen ellátásokra.

Az állami költségvetésbe fizetett ekho alapján a magánszemély (az EGT-államban biztosított személy kivételével) egészségügyi szolgáltatásra, baleseti egészségügyi szolgáltatásra, baleseti járadékra és nyugdíjbiztosítási ellátásra jogosult. A felsorolásból látható, hogy a magánszemély az ekho megfizetésével az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira (táppénzre) nem szerez jogosultságot. Nyugdíj szolgáltatás esetén az ellátási alap számításánál keresetként, jövedelemként azon ekhoalap 61 százalékát kell figyelembe venni, amely után a magánszemélyt terhelő ekho mértéke 15 százalék volt.²⁰

10. Egyéb tudnivalók

A magánszemélyt terhelő ekhoból az ekhoalap

- 9,5 százaléka személyi jövedelemadónak,
- 3,9 százaléka – kivéve, ha a magánszemély nyugdíjas, – nyugdíjjáruléknak,
- 1,6 százaléka természetbeni egészségbiztosítási járuléknak

minősül.

A kifizetőt terhelő ekho és az ekho jogosulatlan választása esetén a magánszemélyt terhelő különadó szociális hozzájárulási adónak minősül.

Az ekhot fizető magánszemély biztosítási jogviszonyára és e jogviszonyával összefüggő nyilvántartási, adatszolgáltatási, a járulékfizetési kötelezettség teljesítésére, valamint jogosultságaira az Ekho-törvényben meghatározott eltéréssel a Tbj. rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

Ez többek között azt is jelenti, hogy az ekho fizetése nem mentesíti a foglalkoztatót a biztosítási jogviszonnyal összefüggő nyilvántartások vezetése, és az adatszolgáltatás teljesítése alól. Nem kell alkalmazni ezt az előírást az ekho szerint adózó EGT- államban biztosított személy esetében.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹⁹ Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Módtv.) alapján.

²⁰ A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 22. § (1) bekezdés g) pontja.